

RĀJIENS UN SODS

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Jer. 17:5-10, Jer. 17:1-4, Jer. 11:18-23, Jāņa 3:19, Jer. 12:1-6, 14:1-16.

ATMIŅAS PANTS:

“Dziedini mani, Kungs, un es būšu dziedēts, glāb mani, un es būšu glābts, jo tu esi mana slava!” (Jer. 17:14)

«**R**as jau ir bijis, tas atkal būs, kas jau ir noticis, tas atkal notiks – nekā jauna nav zem saules.” (Māc. 1:9)

Nekā jauna nav zem saules? Tas ir sevišķi patiesi, kad runa ir par Dieva praviešu dzīvēm un darbiem, kas bieži bija aicināti izteikt brīdinājuma un rājiena vārdus tiem, kam vajadzēja zināt labāk. Lai gan pravieši centās būt uzticīgi savam aicinājumam, viņi galvenokārt saskārās ar dedzīgu opozīciju, bieži pat garīgo vadītāju atmaksu, kuriem vajadzēja būt pirmajiem, kas ieklausās viņos. Nav brīnums, ka Jēzus teica: “Vai! jums, rakstu mācītāji un farizeji, jūs liekuļi! Jūs ceļat kapenes praviešiem un izrotājat kapu pieminekļus taisnajiem. Jūs sakāt: ja mēs dzīvotu mūsu tēvu laikā, mēs nebūtu līdzvainīgi praviešu asinsizliešanā.” (Mat. 23:29, 30)

Šajā nedēļā mēs sāksim aplūkot Jeremijas pārbaudījumus. Šķiet, ka viņa kalpošana sastāv tikai no rājieniem un sodiem: viņš izsaka rājienus, vadītāji viņu soda par to.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 24. oktobrī!

Divi ceļi

No 1. Mozus grāmatas pirmajām nodaļām līdz pēdējām Atklāsmes grāmatā Bībele atklāj mums tikai divas izvēles, kā dzīvot: mēs vai nu sekojam Kungam no visas sirds un dvēseles, vai arī to nedarām. Kā Jēzus to izteica vārdos, kas daudziem ir bijuši satraucoši: "Kas nav ar mani, tas ir pret mani, un, kas ar mani nesavāc, tas izkaisa." (Lūk. 11:23) Šis ir spēcīgi nepārprotams apgalvojums par garīgo realitāti, kas ir lielāka nekā tā, ko mēs redzam ar neapbruņotu aci vai ko mums saka veselais saprāts. Tā ir lielās cīņas tēma pašos pamatos. Un tomēr vienā ziņā Jēzus nepasaka neko jaunu vai radikālu. Tas tā ir bijis vienmēr.

Izlasi Jer. 17:5-10! Kādus svarīgus garīgus principus mēs šeit atrodam, īpaši lielās cīņas starp Kristu un sātanu gaismā? _____

Šo vārdu tiešais konteksts, iespējams, atspoguļo Jūdās politisko vieglprātību, un Kungs gribēja, lai viņi saprot, ka viņu vienīgā cerība ir Dievā, nevis politiskās vai militārās varās – to viņi vēlāk apguva, bet tikai tad, kad bija jau sen par vēlu. Lai gan Kungs var izmatot citus cilvēkus, lai mums palīdzētu, un Viņš to arī dara, beigās mēs varēsim uzticēties tikai Viņam. Mēs nekad nevaram būt droši par citu cilvēku motīviem; bet mēs vienmēr varam būt pārliecināti par Dieva nodomu ar mums.

Labu iemeslu dēļ Jer. 17:9 brīdina par cilvēka sirds viltību. Ebreju teksts saka, ka sirds ir viltīgāka nekā jebkas cits. Grēka briesmīgās fiziskās sekas nav tik sliktas kā tā morālā un garīgā ietekme. Tāpēc, ka mūsu sirdis ir tik viltīgas, mēs nevaram līdz galam zināt, cik sliktas tās patiesībā ir. Jeremija drīz pats sāka redzēt, cik ļoti slikti var būt cilvēku nodomi.

Kā tu vari iemācīties uzticēties Kungam vairāk nekā jebkad iepriekš? Kā tu vari iziet ticībā tieši tagad un darīt to, kas ir taisns Kunga acīs? _____

Jūdas grēks

Jeremijas uzdevums noteikti nebija viegls. Varbūt daži cilvēki var rast patiku norādīt uz citu cilvēku grēkiem, bet lielākā daļa to uzskatītu par ļoti nepievilcīgu darbu, īpaši tāpēc, ka viņu vārdi izprovocē reakciju. Lai gan daži, dzirdot rājienu vārdus, varētu nožēlot un mainīties, tas parasti nenotiek, īpaši ja rājiens pats par sevi ir ļoti ass un spēcīgs. Un, patiešām, kā jau visiem praviešiem, Jeremijas vārdi bija tieši tādi: asi un spēcīgi!

Izlasi Jer. 17:1-4! Kādus brīdinājumus Jeremija izteica ļaudīm? _____

Līdzība par grēku, kas ir iegrebts sirdī, ir sevišķi spēcīga. Tā parāda samaitātības dziļumu. Doma nav tāda, ka grēks ir tajā tikai ierakstīts ar rakstāmo, bet ka tas tajā ir iegravēts, iegrebts ar instrumentu. Tas viss kļūst vēl spēcīgāks, kad mēs atceramies Kunga vārdus Jūdas senčiem: "Ja tu klausīsi Kungu, savu Dievu, un ievērosi visus viņa baušļus un viņa likumus, kas rakstīti šajā bauslības grāmatā, ja tu atgriezīsies pie Kunga, sava Dieva, no visas sirds un visas dvēseles." (5. Moz. 30:10, salīdzini ar Ps. 40:8 un Jer. 31:33) Tas nāca no viņu sirdīm – viņiem jāmīl Dievs un jāpaklausa Viņa likumam; toties tagad viņu grēks – šī likuma pārkāpšana (1. Jāņa 3:4) – ir iegrebts viņu sirdīs.

"Lai neviens, kas atzīst, ka aizstāv Dieva baušļus, nesamierinās ar ārēju godbijības un cieņas parādīšanu Kunga likumiem, it kā tas atbrīvotu no dievišķās taisnības īstenošanas darbos! Lai neviens, kas darījis jaunu, neatsakās pieņemt pamācību! Lai neviens nevaino Dieva kalpus, ka tie ir pārāk dedzīgi nometnes šķīstīšanā no grēka, jo Dievs grēku ienīst! Viņš aicina visus, kas apgalvo, ka tur Viņa baušļus, lai tie šķiras no jebkādas netaisnības." (E. Vaita "Pravieši un ķēniņi" 416. lpp.)

Grēks iegrebts sirdī? Tā ir drausmīga doma, vai ne tā? Ko šis salīdzinājums saka par to, cik dziļš un intensīvs ir darbs pie mūsu sirds šķīstīšanas? Kāds ir vienīgais veids, kā to paveikt? _____

Jeremijas brīdinājums

“Tiesas spriedums ir tāds, ka gaisma ir nākusi pasaulē. Bet cilvēki bija iemīļējuši tumsu vairāk nekā gaismu, tādēļ ka viņu darbi bija ļauni.” (Jāņa 3:19)

Skumjais Jeremijas stāsts ir tāds, ka pretestība, ar ko viņš saskārās, nāca no tiem, ko Kungs caur viņu centās glābt. Kungs centās aiztaupīt viņiem katastrofu, kurai noteikti bija jānāk. Problēma tomēr ir tāda, ka cilvēki bieži vien negrib dzirdēt to, kas viņiem ir jādzird, jo tas nostājas pret viņu grēcīgajām un samaitātajām ilgām.

Izlasi Jer. 11:18-23! Kas šeit notiek? Ko šie tēlainie salīdzinājumi mums atgādina? _____

_____

Lai gan senajā Israēlā tie, kas ar viltu pravietoja Kunga vārdā, varēja piedzīvot nāvi, šajā gadījumā nebija nekādu pazīmju, ka Anātotas ļaudis uzskatītu, ka Jeremija būtu viltus pravietis. Patiešām, šķiet, ka viņi vienkārši gribēja viņu aplklusināt. Viņi negribēja dzirdēt, kas Jeremijam sakāms. Lai gan pantā nav teikts, kā viņi plānoja viņu nogalināt, daži zinātnieki domā, ka viņi ir gribējuši viņu noindēt.

Kā mēs arī redzējam, Anātota bija Jeremijas dzimtā pilsēta, un tās ļaudis atmeta viņa vēsti, pat tik lielā mērā, ka bija labprātīgi viņu nogalināt. Lai gan tas bija tikai sākums daudz plašākai atmešanai no viņa paša tautas “atlikuma” puses.

Protams, tas viss, tajā skaitā salīdzinājums ar “jēru, kas tiek vests uz nokaušanu”, atgādina Jēzus upuri. Zināmā mērā Jeremija bija Kristus prototips, nevis kā paraugs (kā tas bija ar dzīvnieku upuriem), bet gan tādā ziņā, ka viņš līdzīgi Jēzum piedzīvoja spēcīgu to opozīciju, kas centās viņam palīdzēt. Šī situācija Jeremijas dzīvē noteikti atsauc atmiņā to, kam arī Jēzus gāja cauri Savas kalpošanas sākumā (Lūk. 4:14-30).

Kad bija pēdējā reize, kad tu dzirdēji kaut ko, par ko tu zināji, ka tā ir patiesība, bet vienkārši negribēji to dzirdēt? Kāda bija tava sākotnējā reakcija? Kāpēc šādos gadījumos mums ir jāiemācās uzņemties savu krustu? _____

_____

Žēlabas

Iepriekšējās Jeremijas grāmatas nodaļās Kungs bija brīdinājis savu kalpu, ka viņa kā pravieša darbs nebūs viegls. Kad Jeremiju aicināja, viņam teica, ka Jūdas augstmaņi, ķēniņi, priesteri un tauta "cīnīsies pret viņiem" (Jer. 1:19). Lai gan viņam teica, ka Kungs viņu uzturēs un ka viņa pretinieki "nepievarēs" viņu (Jer. 1:19), nav šaubu, brīdinājums, ka lielākā daļa viņa paša tautas cīnīsies pret viņu, nebija patīkami jaunumi. Tomēr Jeremija vēl nezinaja pat ne pusi no tā, un, kad pienāca pārbaudījumi, saprotams, viņš bija dusmīgs un sāpināts.

Lai gan Jeremija runāja pats par savu situāciju, ar kādu universālu jautājumu praviētis cīnās Jer. 12:1-4? Kāda bija pravieša attieksme pret tiem, kas viņu bija sāpinājuši? Ko tas mums stāsta par to, ka pat Dieva visuzticamākie kalpi ir tikai cilvēki? _____

Jer. 12:1 ir pilns ar Vecās Derības tieslietu valodu: ebreju vārdi, kas tulkoti kā "taisns", "tiesa" un "taisnība" visi parādās tieslietu vidē. Praviētis, sarūgtināts par to, ko viņš piedzīvoja, iet tiesā (sk. 5. Moz. 25:1) pret Kungu. Viņa sūdzības, protams, ir parastas: kāpēc šķiet, ka ļaundariem veicas, bet viņam, Jeremijam, kas meklē tikai Dieva gribu, notiek šādi pārbaudījumi?

Mēs varam arī redzēt, ka parādās Jeremijas cilvēciskums. Viņš grib, lai tie, kas viņam ir darījuši ļaunu, tiek sodīti. Viņš šeit nerunā kā teologs, viņš runā kā kritis cilvēks, kam ir vajadzīga žēlastība, kas, līdzīgi Ījabam un līdzīgi daudziem Dievam uzticamiem ļaudīm, nesaprot, kāpēc šīs lietas notiek ar viņu. Kāpēc Jeremijam, Dieva kalpam, kas ir aicināts izteikt Dieva patiesību dumpīgiem cilvēkiem, vajadzētu būt pakļautam viņa paša dzimtās pilsētas nodevīgajai savvērestībai? Jeremija uzticējās Kungam, bet viņš noteikti nesaprata, kāpēc ar viņu notiek tas, kas notika.

Kā mēs varam mācīties uzticēties Kungam, neskatoties uz visu, kas notiek un kam mēs neredzam jēgu? _____

Bezcerīga situācija

Izlasi Jer. 14:1-10! Kas šeit notiek? _____

_____

Sausums skāra visu zemi. Cieta ikviens pilsēta un ciems. Nabagie un bagātie cieta kopā. Pat dzīvā daba nevarēja panest ūdens trūkumu. Aristokrātija gaidīja savus kalpus pie pilsētas vārtiem, cerot, ka viņi būs atraduši ūdeni, bet avoti bija izžuvuši. Ūdens nebija, un bez tā dzīvība nevarēja turpināties. Viņu posts auga no dienas uz dienu. Ļaudis apvilka sēru drēbes un staigāja ar nodurtām acīm. Tad viņi pēkšņi metās zemē un izteica izmisīgas lūgšanas.

Tādas dabas katastrofas laikā bija ieradums apmeklēt templi Jeruzālemē (Joēla 1:13, 14; 2:15-17), lai gavētu un pienestu Dievam īpašus upurus.

Jeremija redzēja tautas kvēlo vēlēšanos, bet viņš labi zināja, ka viņi nemeklē Kungu, bet tikai ūdeni. Tas vēl vairāk apbēdināja pravieti. Jeremija arī lūdza, tikai nevis ūdeni, bet žēlastību un Dieva klātbūtni.

Jeremija arī saprata, ka tas bija tikai sākums pārbaudījumiem, kam jānāk. Dievs redzēja ļaužu sirdis un zināja: ja Viņš vienkārši atceļ sausumu, pazudīs arī nožēla. Ļaudis darīja visu, lai izmainītu savu situāciju, tai skaitā devās uz Jeruzālemi, lūdza, gavēja, apvilka maisus un pienesa upurus, bet viņi aizmirsu vienu: patiesu atgriešanos, patiesu nožēlu. Viņi centās tikai atbrīvoties no problēmas sekām, nevis no pašas problēmas, kas bija viņu grēks un nepaklausība.

Izlasi Jer. 14:11-16! Kā mēs šo saprotam? _____

_____

“Nelūdz par šiem ļaudīm, par viņu labumu,” Dievs teica Jeremijam, kaut arī Jeremija iepriekš izteica lielisku aizlūgšanu: “Kaut mūsu vainas mūs apsūdz, Kungs, dari jel ko sava vārda dēļ.” (Jer. 14:7) Lai gan mums ir teikts, lai lūdzam bez mitēšanās (Jer. 14:7), šajā gadījumā Kungs, kas zina visu no sākuma līdz galam, atklāj Jeremijam, cik samaitāti un atkrituši ir šie cilvēki. Protams, Dievs pazīst sirdis, un Dievs zina nākotni. Mēs nezinām. Tomēr Jaunās Derības pamudinājums lūgt pat par saviem ienaidniekiem šeit neko nezaudē no sava spēka.

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Jeremija cīnījās ar tādu pašu jautājumu kā mēs visi: kāda jēga ir ļaunumam? Bet varbūt problēma ir tieši tā, ka mēs cenšamies atrast jēgu tam, kam nav jēgas, ko pat var uzskatīt par "blēņām". Šajā sakarā Elena Vaita rakstīja: "Nav iespējams izskaidrot grēka iesākumu, lai dotu pamatojumu tā eksistencei. [...] Grēks ir iebrucējs, kura klātbūtnei nav pamatota iemesla. Tas ir noslēpums; to attaisnot nozīmētu to aizstāvēt. Ja tam varētu atrast aizbildinājumu vai norādīt uz pastāvēšanas cēloni, tad tas vairs nebūtu grēks." (E. Vaita "Lielā cīņa" 492., 493. lpp.) Aizstāj vārdu "grēks" ar vārdu "ļaunums", un apgalvojums būs tikpat pareizs: "Nav iespējams izskaidrot ļaunuma sākumu, lai dotu pamatojumu tā eksistencei. [...] Ļaunums ir iebrucējs, kura klātbūtnei nav pamatota iemesla. Tas ir noslēpums; to attaisnot nozīmētu to aizstāvēt. Ja tam varētu atrast aizbildinājumu vai norādīt uz pastāvēšanas cēloni, tad tas vairs nebūtu ļaunums."

Kad notiek traģēdija, mēs dzirdam, ka cilvēki saka vai mēs paši domājam: es to nesaprotu. Tam nav izskaidrojuma. Ir pamatots iemesls, kāpēc mēs to nesaprotam: tas nav saprotams. Ja mēs to varētu saprast, ja tam būtu jēga, ja tas iederētos kādā loģiskā un saprātīgā plānā, tad tas nebūtu ļaunums; tad tas nebūtu tik traģisks, jo kalpotu saprātīgam mērķim. Cik svarīgi ir atcerēties, ka ļaunums tāpat kā grēks bieži vien nevar tikt izskaidrots. Tomēr mums ir krusta realitāte, kas parāda mums Dieva mīlestību un labestību, neraugoties uz neizprotamo ļaunumu, ko ir izraisījis grēks.

JAUTĀJUMS PĀRRUNĀM:

Pakavējieties vairāk pie domas, ka ļaunumam un ciešanām nav jēgas, ka tam nav saprātīga un laba skaidrojuma. Kāpēc tā ir labāk? Padomā par to! Notiek šausmīga traģēdija: varbūt kāds bērns nomirst no briesmīgas slimības pēc gadiem ilgām ciešanām. Vai mēs patiešām gribam domāt, ka tam ir labs un saprātīgs iemesls? Vai nav labāk to norakstīt kā briesmīgas un ļaunas sekas tam, ka mēs dzīvojam kritušā pasaulē? Pārrunājiet grupā!